

Amtsgymnasiet i Hadsten – 2 undervisningsforløb efteråret 2005

Peter Bjerre – Poul Frandsen – Michael Højer

Engelsk-Samf-Mediefag

To emner (hér mediefag)

1. Ungdomskultur

Ungdomsfilmens historie og udvikling kort fortalt og illustreret med udvalgte klip fra danske og engelsksprogede film. Det sammenholdes med historien og samfundsudviklingen generelt, f.eks. opdelt i perioderne før 1970, 70'erne, 80'erne, 90'erne og derefter. Fra starten må man diskutere en definition af hvad en ungdomsfilm er, ligesom der må etableres et spændingsfelt mellem to tendenser i ungdomsfilmene:

- 1) Den problematiserende og evt. samfundskritiske "moderne" ungdomsfilm (f.eks. Ung Leg, Der var engang en krig, Balladen om Carl-Henning, Johnny Larsen, Vil du se min smukke navle, Mig og Charly, Bagland, If, Fagre voksne verden, Breakfast Club, Kids m.fl.)
- Som eksempel på denne tendens analyseres Lukas Moodysons "Fucking Åmål" (dokumentarisk eller "dogmeagtig" stil, ungdom, identitet, dannelse, normer, samfundskritik, "europæisk" stil)
- 2) Den underholdende og legende – i nogle tilfælde "postmoderne" - ungdomsfilm (f.eks. Anja og Viktor, Sidste time, Grease, Animal House, Clueless, Romeo og Julie, American Pie, teenagegyserne m.fl.)
- Som eksempel på denne tendens analyseres Wes Cravens "Scream 2" (teenagegyserens konventioner og virkemidler, genreblanding, høj refleksivitet, meta- og intertekstualitet, tilskueren og mediedannelsen, en uforpligtende "rutschebanetur" i et amerikansk filmsprog)
(Scream kan evt. bruges til eksamen)

- Eleverne kan i gennemgangen af ungdomsfilmens historie arbejde med at placere udvalgte film og filmklip inden for de to områder, og f.eks. diskutere om opdelingen kan rumme eller sige noget væsentligt om alle (ungdoms)film.
- Denne opdeling svarer til hvad eleverne møder i samf, hvor de lærer om det moderne og det senmoderne. Forholdet mellem det moderne og postmoderne ses ud fra ungdomsfilmene. Opdelingen og det historiske gennemgang vil også være oplagt at parallelisere med engelsk/amerikansk ungdomslitteratur, f.eks. "The catcher in the rye".
- Opdelingen kan forholdes til de tilsvarende tendenser i filmhistorien generelt, hvor den "postmoderne" film evt. er gennemgået og sammenlignet med den "moderne" film og hvor der altså er specielt fokus på den "postmoderne" film. Dogmekonceptet og filmene kan evt. også diskuteres i forhold til dette spændingsfelt – moderne og postmoderne træk - og det der har relevans i den sammenhæng, f.eks. form og indhold.
- Opdelingen kan også danne udgangspunkt for en diskussion af den moderne og den postmoderne ungdom – og om denne skelnen giver nogen mening – af mediernes rolle i samtiden og deres påvirkning af samfundet, ungdommen og mennesker generelt. Her kan man også komme ind på menneskesynet, public service mv., dvs. om der skal reguleres og "kvalitetssikres", eller om mediebrugeren bare kan zappe over på en anden kanal hvis hun er utilfreds – dvs. forskellige syn på publikum; kanyleteorien, receptionsteorien, kritisk teori, Birminghamskolen mv.
- Mål/kompetencer: filmanalytiske (æstetiske og dramaturgiske virkemidler, næranalyse) og filmhistoriske kompetencer, terminologi, genre, økonomi, målgrupper, evnen til at sammenligne og beskrive forskellige film på form og indholdsplan samt kompetencer i at se koblinger mellem fagene og bruge det i en perspektivering.
- Forslag til arbejdsform(er): læreroplæg og diskussion om definition af ungdomsfilmene og spændingsfeltet. Eleverne deltager i gennemgangen af ungdomsfilmens historie ved at arbejde kort i "summegrupper" om de enkelte eksemplificerende filmklip. Gruppearbejde (evt. i matrixgrupper) omkring analysen af de to film, hvor den enkelte gruppes analyse og fremlæggelse bl.a. skal indeholde en næranalyse af en udvalgt scene og et sammenlignende aspekt.
- Eleverne laver en større praktisk fiktionsproduktion i forlængelse af dette forløb.

- Litteratureksempler:

70,80,90, Malene Wesselhoff, Thomas Thorhauge, Lasse Soll Lunde, Ekko 3/2000

Farlig Ungdom, Flemming Kaspersen, Ekko 3/2000

Verden set nedefra, Flemming Kaspersen, Ekko 25/2004

Våde drømme, Anne Jerslev i Ekko 3/2000

Teenagegyseren i rids, Christian Monggaard Christensen, Ekko 8/2001, s. 6-8

Mareridtsvisioner og mandeideal – (halvsvær) i "Mediernes æstetiske udfordring"
– Rikke Schubart om gyserfilm og actionfilm

www.dfi.dk om *Fucking Åmål*

Fucking Åmål – Liselotte Michelsen (undervisningshæfte)

Mediedidaktik – Daneklærerforeningen 2002 – Om *Scream 2* og *Fucking Åmål*

2. Politik og medier

Forløbet indgår som en del af/i forlængelse af et forløb om dokumentariske former i 2.g, dette forløb danner grundlag for en forståelse af den senmoderne medievirkelighed (Giddens, Lyotard m.fl.), med mediernes rolle for individ og samfund, det komplicerede forhold mellem fiktion og fakta, og fænomener som "amerikanisering" af kulturen, reality-tv og spin.

Der er altså to dele i forløbet:

- 1) Dokumentariske former
- 2) Politik og medier

Ad.1:

Forløbet i dokumentariske former er det forløb man har liggende om emnet, som er i stand til at opfylde ovennævnte krav (og bekendtgørelsens krav) til at danne en forståelse for den senmoderne medievirkelighed. I forløbet kan man eksempelvis kombinere nogle af følgende elementer:

- To film af Jon Bang Carlsen: *It's now or never* og *How to invent reality* (Litt. 2 artikler om Jon Bang Carlsen (Steen Bruun Jensen DFI 9/2000; Mette Hjort og Ib Bondebjerg: *Instruktørens blik*, Rosinante 2000)
- Dokumentarfilmen/udsendelsen – Historie: (Fokus s. 183-191), Dogumentar (Artikel i Ekko 10-11 2002) – med klip fra Lumiere, Nanook, Manden med kameraet, Night mail, Triumph des Willens, m.fl. evt. frem til Gisslasson og Sami Saifs Family
- Tv-dokumentaren (Den iscenesatte virkelighed s. 59-70) – eksempler på:

- 1) Den observerende dokumentar (Lars Engels: Historier fra en politistation – et afsnit - Litt. "Det er jo ren socialporno", Politiken 2001, Station 1, danmark, "Socialpornografi og mediealfonser", Max Pedersen i Ekko 23, 2004)
- 2) Den dybdeborende dokumentar (f.eks. Stig Andersen: Skatteakrobaterne, Magtens billeder: Lokalplan 217, Michael Moore)
- 3) Den intime dokumentar (Linda Västrik: *Far og jeg*) – intimitet, offentligt/privat (Litt. Anne Jerslev: Vi ses på tv, s.202-207, Ekko nr. 10+11 2001, s. 25-26)

Ud fra spændingsfeltet mellem den observerende dokumentar med få virkemidler og den dybdeborende med mange virkemidler diskuteres dokumentarfilmen og de dokumentariske blandingsformer

- Tv – historie og udvikling – tv som socialisationsfaktor, fra 50'erne til i dag (Ziehe?)
Programformater, blandingsformater, produktionsforhold, dramaturgiske modeller, fortællerforhold, evt. mediekonvergens (Fokus s. 194 – 206)
(tv som socialisationsfaktor kan også diskuteres ud fra et eksemplarisk afsnit af Beverly Hills 90210 eller Blomsterbørns børn – virkelighedsflugt eller en model der hjælper unge med at mestre tilværelsen?)
- Fiktion, fakta og blandingsformer (med fokus på hybridformater) intro – Diverse klip med diskussion af hvad det er og hvor det skal placeres, evt. målgrupper (Fokus s. 207-220)
- Dokusoap - (litt. "Den medialiserede virkelighed", Ib Bondebjerg 2001, "Dokumentaren i grænselandet", Jørn Schmidt, Ekko 18/2003)
- Reality tv – Klip, analyse, diskussion – bl.a. af emner som Identitet, berømmelse, spejling, (selv-)iscenesættelse, normer, form og indhold, evt. overvågning (Foucault)
Artikler: Anne Jerslev: "Det sande jeg på spil" Ekko 18/2003; Anne Jerslev: "Adrenalin Rush Hour", Ekko 2/5 2000; Ib Bondebjerg: Den medialiserede virkelighed,

Ekko 8/2001 (grundgenrer), Dokumentargenren og reality-genrer s. 59-63 i "Den iscenesatte virkelighed"

Jeg er på, altså er jeg – Anne Jerslev: *Vi ses på tv* (halvsvært), – s.97-104 om reality shows generelt, s. 104-108 om autenticitet, s. 108-118 afsnit om Goffmans' front stage-, middle og back stage-opførsel, s. 118-121 eksempler på stage/scene-opførsel fra Big Brother, s. 122-124 om Big Brother og intimiteten, s. 125-144 om kendtheds-kulturen, s.145-150 om BB-udbryderne

Se, jeg er på – Jansen og Jensen 2003, s. 74, afsnit om at shoppe efter identitet, og fire personers fortællinger om at deltage i reality shows

Virkelighedens teater, i *Det selskabelige samfund*, Stig Hjarvard, Samfundslitteratur 2003

- Analyse og diskussion – her kan eksempelvis anvendes klip fra Michael Moore: *Bowling for Columbine/Fahrenheit 9/11*, Lars Høj: *Er du mors lille dreng?* (litt. "Nej, jeg er ikke mors lille dreng" i ?), *The Truman Show*, *Ed-tv*
- Evt. senmoderne mediefænomener, hvor eleverne medbringer medieeksempler på det, de har lært i samf og sociologi – fra nyhederne over filmen til musikvideoen - og der diskuteres emner som – informationssamfundet, risikosamfundet, værdier, kompleksitet, identitet og livsstil, segmentering, selvscenesættelse, spejling, refleksivitet, fragmentering, virtualitet, relativitet, hastighed, øjeblikkelighed, vold, aktivitet/passivitet osv.

Ad.2:

I det sidste ses på de forskellige måder politik og politikere repræsenteres og iscenesættes på i medierne, dvs. primært i nyhederne, debat- og kulturprogrammer og specielt valgudsendinger fra forskellige partier.

Valgudsendingerne kan evt. være udgangspunkt for gruppearbejde med præsentation, hvor det gælder for eleverne om at afsløre de andre grupper/partiers manipulation. Der suppleres evt. med dokumentarudsendinger, der handler om medier og politik (f.eks. udsendinger som "Jersild og Spin" eller udenlandsk producerede dokumentarproduktioner,

Fahrenheit 9/11 hører egentlig også ind under rammen politik og medier, den ville fungere fint i forlængelse af forløbet om dokumentariske former).

Med udgangspunkt i avisartikler der ser spin som hhv. positivt/naturligt eller negativt, diskuteres spin. Der kan suppleres med praktiske øvelser, hvor eleverne skal være spindoktor for en eller flere kandidatprofiler til elevrådet på gymnasiet og evt. laver en lille præsentationsvideo af kandidaten/-erne.

Fiktionsdelen af faget kan repeteres ved at se på film der omhandler politik, som "Kongekabale" og "Wag the dog", gerne i samarbejde med de to andre fag.

Litteraturforslag:

- *Spin* – håndbog i spin - Klaus Kjøller
Div. Tidsskrift og avisartikler om mediernes rolle generelt i forhold til politik
Selskabelige teknologier, *Selskabelige samtaler* og *Den personliggjorte politik*, alle i *Det selskabelige samfund*, Stig Hjarvard, Samfundslitteratur 2003